

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/178317,Kim-byl-Czeslaw-Hake-Kalendarium.html>
27.04.2024, 12:22

Kim był Czesław Hake? Kalendarium

4 lutego 1907 r. w Białymstoku urodził się Czesław Hake vel Bernard Grędzki „Filip”, „Józka”, „Strzemie”, „Stefan”, „Zemsta” - ppłk. TOW/AK/AKO.

Był jedynym synem Alfreda Edwarda Hake - inżyniera technologii włókiennictwa i Walerii Zubryckiej.

W Białymstoku ukończył szkołę powszechną i Państwowe Seminarium Nauczycielskie im. kr. Zygmunta Augusta.

W 1924 r. wstąpił do harcerstwa.

W 1929 r. rozpoczął służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu, którą ukończył w 1930 r. w stopniu plut. pchr. rez. kaw..

Do roku 1933 r. pracował w szkołach w powiecie łomżyńskim. Od 1934 r. ppor. rez. kaw.

W latach 1933-1935 student Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie. Do końca 1935 r. nauczyciel w Zambrowie. Następnie do sierpnia 1939 r. nauczyciel wf najpierw w szkole w Kosowie Poleskim, a od 1937 r. w Liceum Pedagogicznym w Białymstoku.

Zmobilizowany do 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie. Brał udział w kampanii wrześniowej w SGO „Polesie” gen. Franciszka Kleberga. Po bitwie pod Kockiem

Czesław Hake, fotografia z 1935 (Witold Hake, Życiorys pułkownika doktora Czesława Hake (1907 - 2003) Sportowca, Ułana, Oficera AK, Pedagoga. & Materiały do dziejów rodziny Hake w Białymstoku i w Polsce XVI - XIX w., Warszawa 2020.)

Zdjęcie plutonu absolwentów Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu 1930. Cz. Hake siedzi pierwszy z lewej (Witold Hake, Życiorys pułkownika doktora Czesława Hake (1907 - 2003) Sportowca, Ułana, Oficera AK, Pedagoga. & Materiały do dziejów rodziny Hake w Białymstoku i w Polsce XVI - XIX w., Warszawa 2020.)

wzięty do niewoli niemieckiej, zbiegł. Ukrywał się w Krakowie, gdzie w XI 1939 r. wstąpił do Tajnej Organizacji Wojskowej (TOW). W maju 1941 aresztowany przez gestapo. Zwolniony w czerwcu wyjechał do Warszawy, gdzie skierowano go do pracy w Białymstoku jako Komendanta Białostockiego Okręgu TOW.

Budynek w Białymstoku przy ul. Ogrodowej 2 - siedziba radzieckich służb. Tutaj przesłuchiwało Cz. Hake w 1944 r. (Witold Hake, Życiorys pułkownika doktora Czesława Hake (1907 - 2003) Sportowca, Ułana, Oficera AK, Pedagog. & Materiały do dziejów rodziny Hake w Białymstoku i w Polsce XVI - XIX w., Warszawa 2020.)

Od lipca 1943 r. po scaleniu z AK prawdopodobnie dowódca VII batalionu w obwodzie Białystok. W IV 1944 r. mianowany komendantem obwodu Białystok-miasto. Zatrzymany przez żołnierzy Armii Czerwonej 1 IX 1944 r. w tym samym miesiącu uciekł z aresztu. Od IX 1944 r. zastępca komendanta Inspektoratu rejonowego V Białystok. Do VIII 1945 r. komendant Inspektoratu Rejonowego XI A „Pole” Okręg Białystok AK, a od II 1945 r. AKO. We wrześniu 1945 r. wyjechał z Białegostoku.

Odstąpienie pomnika żołnierzy Armii Krajowej w Białymstoku przy ul. Kilińskiego, 17 IX 1995. Pierwszy z lewej strony ppłk Czesław Hake (Witold Hake, Życiorys pułkownika doktora Czesława Hake (1907 - 2003) Sportowca, Ułana, Oficera AK, Pedagog. & Materiały do dziejów rodziny Hake w Białymstoku i w Polsce XVI - XIX w., Warszawa 2020.)

Pracował jako nauczyciel wf w szkole podstawowej a potem Liceum Pedagogicznym w Jeleniej Górze. Namiestnik Zuchów przy Komendzie Hufca w Jeleniej Górze. Ujawnił się 8 IV 1947 r. przed PUBP w Jeleniej Górze.

Prezes Związku Żołnierzy Armii Krajowej, okręgu białostockiego, przemianowany potem na Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej. Później honorowy prezes.

Czesław Hake był aktywny niemal do końca swego życia. 17 IX 1995 r. brał udział w ceremonii odsłonięcia w Białymstoku na ul. Kilińskiego pomnika Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Białostockiego, Wileńskiego i Nowogródzkiego.

W 2003 r. przeniósł się do Poznania, gdzie zmarł 15 XII 2003 r. Pochowany Na Powązkach w „Panteonie Żołnierzy Polski

Walczącej” (Kwatera D - 22, rząd VI,
pierwszy grób).

Odznaczony m.in. Virtuti Militari i Krzyżem
Walecznych.

Z pierwszą żoną Krystyną Klimaszewską miał
syna Krzysztofa i córkę Ewę, z drugiego
małżeństwa z Julią Huk syna Witolda
Czesława.

*przygotował Jerzy Autuchiewicz
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w
Białymstoku*